

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Београд, Влајковићева 3
Број: 7-00-21/2018-04
Датум: 23.04.2018. године

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
Л:
-4
27.04.2018
38/2018

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
-Комисија за жалбе-

11000 Београд
Француска 5/7

Предмет: ЖАЛБА

У складу са чланом 19. Статута удружења „Савета за штампу” и члана 2. Пословника о раду Комисије за жалбе, Министарство културе и информисања подноси жалбу поводом објављивања текста „ПЛАТИЛИ ДА СЕ ПЉУЈУ СРБИ” у дневном листу „Српски ТЕЛЕГРАФ”, због грубог кршења одредаба Кодекса новинара Србије.

На осмој страни дневног листа „Српски ТЕЛЕГРАФ” од 20. априла 2018. године објављен је медијски садржај под називом „ПЛАТИЛИ ДА СЕ ПЉУЈУ СРБИ”, са поднасловом „Финансирали филм у ком масовно убијамо Албанце”. У тексту се наводе институције које су финансирале производњу филма „Терет”. Између осталих наведено је Министарство културе и информисања и министар Владан Вукосављевић.

Новинарка Јелена Јокановић је Министарству културе и информисања упутила следећа питања: „Због чега је министарство финансирало филм „Терет” редитеља Огњена Главонића који говори о превозу албанских лешева са Косова у Србију? Овај филм је окарактерисан од стране критичара као антисрпски филм. Како коментаришете да је министарство подржало један такав филм?”

У одговору који је упућен мејлом, који достављамо у прилогу, наведено је: „Министарство културе и информисања није финансирало филм „Терет” редитеља Огњена Главонића, већ је средства добио на конкурс Филмског центра Србије. Конкурсна комисија која је одлучивала о његовом финансирању радила је у саставу: Гордан Михић, председник, Кристина Ђуковић, Мирослав Лекић, Бојан Вулетић и Марко Јоцић. Чланови Управног одбора Филмског центра Србије у то време су били: Нада

Поповић Перишић, председник, Ивана Миковић, Растко Јанковић, Милета Поштић, Небојша Гарић, Мирољуб Стојановић и Анђелија Андрић.”

На крају текста, из свега што су као чињенице наведене, новинарка закључује: „Министарство је пропустило да каже да се из буџета министарства одвајају и средства за кинематографију, која добија и ФЦС.”

Изјава директора Филмског центра Србије је добила јако мало места у самом тексту имајући у виду чињеницу да је то једина установа културе која спроводи конкурсе у области кинематографије. Филмски центар Србије расписује конкурсе за доделу средстава за производњу филмова. Имајући то у виду новинарка није представницима неведене институције поставила питање о начину на који су средства додељена филму „Терет” већ је обавезу министарства да преноси средства установи културе ради обављања делатности, у складу са Законом о буџету и својим надлежностима, представила на начин да је коначну одлуку о додели средстава донело само министарство. Филмски центар Србије је основан ради остваривања законом утврђеног општег интереса у области кинематографије.

Може се констатовати да је у дневном листу „Српски ТЕЛЕГРАФ” изнета непотупна информација и изречена неоснована оптужба. Новинарка је нетачно, необјективно и непотпуно известила о догађајима од интереса за јавност, непоштујући право јавности да сазна истину и тиме прекршила основне стандарде новинарске професије. Новинарка је занемарила своју обавезу да изнесе све чињенице на основу којих је донела свој вредносни суд и остави могућност читаоцима да, о теми о којој је писано, могу формирати сопствено мишљење на основу свих релевантних чињеница.

Коришћење медија за изношење нетачних информација довело је до обмањивања грађана.

Објављивањем наведеног текста прекршено је више одредаба Кодекса новинара Србије:

1. У делу I Истинитост извештавања

- Тачка 1. Обавеза је новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије.

Нетачна је информација да је актуелни министар Владан Вукосављевић финансирао филм у ком су Срби представљени као масовне убице.

Тачно је да Министарство културе и информисања, у складу са Законом о буџету, преноси средства установама културе за њихове програмске активности. У оквиру својих активности Филмски центар Србије расписује конкурс за доделу средстава за финансирање производње филмова.

- Тачка 2. Право је медија да имају различите уређивачке концепције, али је обавеза новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања.

У медију је као недвосмислена истина наведено да је Министарство културе и информисања финансирало поменути филм.

-Тачка 4. Новинар је дужан, када је то неопходно , да консултује што више извора и да им омогући да изнесу свој став.

У тексту се наводи више извора из којих су добијане информације. Нејасно је из којих разлога новинарка није, приликом писања о овој теми, пронашла на сајту Филмског центра Србије, <http://www.fcs.rs/new/wp-content/uploads/2017/12/Odluka-UO-o-izboru-projekata-dugometra%C5%BEni-igrani-film-.pdf>, Одлуку о додели средстава за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2017. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова у којој постоји и кратко образложење из којих разлога су средства додељена као и потпис одговорног лица које је донело одлуку. На основу непотпуно утврђеног чињеничног стања изведени су закључци којима се оптужује, између осталих, министар Владан Вукосављевић као доносилац одлуке о додели средстава.

2. У делу V Новинарска пажња

-Тачка 1. Новинар је дужан да приступа послу са дужном професионалном пажњом.

-Тачка 2. Новинар не сме слепо да верује извору информација. Новинар мора да води рачуна о томе да извори информација често следе своје интересе или интересе друштвених група којима припадају и прилагођавају своје исказе тим интересима.

-Тачка 3. Прећуткивање чињеница које могу да утичу на став јавности о неком догађају једнако је њиховом намерном искривљавању или изношењу лажи.

Новинарка је само делимично свој посао обавила са дужном новинарском пажњом.

У тексту је искоришћен само део одговора који је министарство упутило на постављена питања док се на крају текста наводи да је пропуштено да се каже да се из буџета министарства одвајају и средства за кинематографију. Нетачно и непотпуно постављено питање новинарка је покушала да исправи на начин да је неспорну чињеницу, да се из буџета министарства опредељују средства и за кинематографију, у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину, представила читаоцима као инсинуацију да је министарство доделило средства за снимање поменутог филма. На овај начин су читаоци доведени у заблуду и стекли утисак да министарство учествује у расподели средстава иако је Филмски центар Србије, као установа културе, спровео целокупан конкурсни поступак.

3. У делу VI Однос према изворима информација

- Тачка 8. Новинар не сме међу људе уносити неоправдан страх нити уливати лажне наде.

Пажљивим читањем текста стиче се утисак да се, необјављивањем свих чињеница и изношењем неоснованих оптужби, желео постићи сензационализам који би код грађана

требао да изазове утисак да је институцијама државе стало да се Срби, као народ, представе у погрешном светлу.

Због угрожавања објективног и професионалног информисања, ширењем непотпуних информација, изношења неоснованих оптужби и узнемиравања јавности, предлажемо да Комисија за жалбе Савета за штампу изрекне јавну опомену новинару, уреднику и одговорним лицима у листу „Српски ТЕЛЕГРАФ“, због кршења одредаба Кодекса новинара Србије.

У прилогу вам достављамо копије текстова објављених у дневном листу „Српски ТЕЛЕГРАФ“ од 20. априла 2018. године и копију одговора по захтеву новинарке Јелене Јокановић.

МИНИСТАР

Владан Вукосављевић

